

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Friderici Karg de Bebenburg Serenissimorum DD.
Fratrum Principum Electorum Colon. & Bavar. Ducum &c.
... Dissertationes Theologicæ, Nomo-Canonicæ,
Historicæ, & Politicæ Ad Constitutionem ...**

Karg von Bebenburg, Johann Friedrich

Coloniæ Agrippinæ, 1690

Diss. VI. De criminibus exceptis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38308

344
vemb. 1655. apud Pignatellum tom. i
consult. Canon. 466.

166

DISSERTATIO VI.

167.

*De criminibus exceptis, quorum
Rei non gaudent immunita-
te.*

57.

GT
+ X

157. *Verba Bullæ Gregorianæ de deli-
ctis exceptis.*
158. *De publicis latronibus & gra-
toribus.*
159. *De depopulatoribus agrorum.*
160. *De Reis homicidii, aut muili-
tationis membrorum in Ecclesi-
vel Cæmeterio.*
161. *De homicida proditorio.*
162. *De assassinis.*
163. *De Reis criminis heresis.*
164. *De Reis criminis læse Majestatis.*
165. *Quicunque alii cujuslibet crimi-
nis rei gaudent jure S. Asyli:
respondetur ad novel. 27.*

166. Fa

166. Fœdi lapsus Iustiniani Imp. ex
conversatione cum infidelibus
consiliariis, & ignavis sacerdo-
tibus Palatinis.
167. Violentæ extractio Parthenii tra-
hi nequit in exemplum.

57. Qui scripta veterum confert
cum iis, quæ post Constitu-
tionem Gregorii XIV. super casibus
exceptis, sive Ecclesiasticâ immuni-
tate locali non gaudentibus, ad ha-
jus Constitutionis normam, prodie-
runt in lucem: facile perspicit, sub-
latam esse modò amplissimam de ta-
libus disputandi materiam, constitu-
tâ generali hâc Regulâ, cujus num.
152. memini, quibuslibet Configis,
nullius eorum criminum, quæ in hac
Bulla Gregoriana disertis verbis ex-
empta sunt, Reis concedi immunita-
tem localem, quæcunque alias delicta,
quantumlibet enormia, scandalosa,
ac Reip. nociva, & ubi cunque, ini-
pis etiam licet immunibus locis,

P. 5

com-

commiserint : respectu qualium eti-
non cesseret immunitas , opportuneta-
men S. Congregatio Immunitatis fa-
cto ad ipsam recursu , ex oraculo S.
Pontificis . pro qualitate facti , a-
fuumque singulorum circumstantiis
providere omnino solet : ut universi
proinde quæstiones in hac materia
localis immunitatis occurrentes , fa-
cti potius videantur , quam juri
an scil. verificetur *casus exceptus* ,
crimen à *Configa commissum* sit u-
rum assassinum , vel aliud delictum
prefata Bulla contentum ? quibus u-
pro modo lo meo , & publica paceli-
tisfiat , in primis ipsa Gregorii XIV
verba , quæ sic habent , addicco:
laicis ad Ecclesiæ , locaque sacra con-
fugientibus , si fuerint publici latroni
viarumque grassatores , qui itineri
frequentata vel publicas stratas o-
sident , ac viatores ex insidie aggred-
untur ; vel depopulatores agrorum
quique homicidia , & mutilatione
membrorum in Ecclesiæ , eorumq.

Cant.

Cæmeteriis committere non verentur;
aut qui proditione proximum suum
occiderint; aut assassinii; vel hæresis;
aut lesæ Majestatis Rei in personam
ipsius net Principis, immunitas Eccle-
siastica non suffragetur.

158. Itaque non gaudent hâc im-
munitate publici latrones, qui tran-
seuntes in viis publicis, etiam in ma-
ri, aut flumine, palam & actualiter
deprædantur: dicunturque publici
vel ex notorietate Iuris, si post Judi-
cialem hujus criminis confessionem,
aut sententiam Judicis condemnato-
riam, elabantur è vinculis, vel qui-
buscumque tandem viis ad Eccelsiam
confugiant; vel ex notorietate facti,
si deprædentur transeuntes in viis
publicis, & itineribus frequentatis,
aut ex iteratis ejusmodi, secretis licet,
latrociniis, quamvis sine cuiusquam
occisione, diffamati, communiter
pro latronibus habeantur: quibus
accensentur ii quoque, qui in itineri-
bus ac viis publicis, etiam urbium,

P 6 per-

personas captivant , & ad certam se-
cum compositionem obstringant , si
id pluries ac publicè faciant ; noni-
tem si secretò per minas verbales , aut
literales , quia tunc non sunt *publīi*
latrones , nec *grassatores viarum* , quos
ita definit Gregorius Papa qui itineri
frequentata , vel publicas stratas ob-
dient . ac viatores ex insidiis aggrediu-
tur : quales in genere dicuntur , quod
prædæ causâ vias in urbe obsident
capitalium 28. y. *Grassatores ff. de pa-*
nis , incedentesque deprædantur , a
renitentes occidunt : ad quos à bene-
ficio immunitatis excludendos , deli-
cti , non attentati solum , sed perse-
cti frequentia seu iteratio requiritur
ex ipsa vi vocabuli *grassari* frequen-
tiam denotantis : quemadmodum na-
ordinariâ pœnâ punitur , nisi quis a
piùs hujusmodi crimen commisit , in
§. *grassatores*.

159. *Depulatores quoque agrorum*
qui alienos agros diripiunt , segetis
seu fructus in iisdem deprædantur

aut destruant, vel agros aut vineas
vastant *L. liberam*, i. *V. populator.*
ubi Gloss. & *D D. C.* quando lic.
unic. *sin. Iud.* se vindi. neque refert,
post Constitutionem Gregorianam
simpliciter loquentem, an depopu-
lator nocturnus sit, an verò diurnus:
cujus nomine hic etiam venit, qui in-
cendit agros, aut vineas, non item
alius incendiarius. Nec opus est, ut
eiusmodi depopulatores id palam fa-
ciant, sed delictum quomodo cum
que patratum sufficit, dummodo ve-
rè constet de illo, & pluries quidem
commisso: ad quā frequentiam con-
stituendam duo saltem actus con-
summati requiruntur.

160. Sicut nec ij, qui homicidia, &
mutilationes (abscissiones) membrorum
(propriū officiū ab aliis partibus per
se distinctum habentium, cuiusmodi
sunt oculus, manus, pes, auris, lingua,
mammilla in muliere, non autem di-
giti, vel dentes, utpote solummodo
partes membrorum *L.* item offilius.

r. ff. de adil. edit.) in ipsis Ecclesiis
 (et si nondum consecratis) earum
 cæmeteriis (non in aliis locis sacris
 quæ nec sunt Ecclesia, nec cæmete-
 riū, ut in Monasterio, Sacristia, nec
 in scalis, porticu, campanili, tecto
 Ecclesiae Episcopali Palatio, Hospi-
 tali, &c. quæ sub appellatione Eccle-
 siæ aut cæmeterii, in odiois non
 comprehenduntur) committere (et si le-
 thaliter ibidem vulneratus, deinde
 primùm extrâ decesserit) nō verentur
 ubi peccare cum spe, vel sine spe
 immunitatis, non variat in præsen-
 ti nostræ constitutionis effectum,
 quia cogitationis pœnam nemo pa-
 titur in foro externo. L. cogitationu-

18. ff. de pœnis. nec fiducia immunita-
 tis in C fin. X b. t. pro causa finali ap-
 ponitur, sed in verbis narrativis fa-
 cti, ex quibus Mysterium juris non
 solet induci. Ad id autem, de quo
 altercantur Authores: An immuni-
 tas Ecclesiæ proficit illi, qui vel in Eccle-
 sia ex stens alium occiderit, aut muti-

- lauen

laverit extra Ecclesiam; vel vice ver-
 sa existens extra Ecclesiam, occiderit,
 aut mutilaverit hominem in Ecclesia
 constitutum? R. cum Abate ad cit.
 C. fin. nu. 11. Chokier de jurisdictio-
 ne ordin. in exempl. p. 4. q. 65. nu. 8.
 Ambrosino de immunitate C. 5. nu.
 7. & 8. Lezana in sum. V. immunitas.
 nu. 11. Barbosa. L. 2. jur. Eccl. C. 3. n.
 m. & 113. neutri proficere: non primo,
 quia regulariter inspicitur initium in
 delictis, talisque mutilator vel occi-
 sor, impio ausu suo executioni dato
 intra Ecclesiam, hanc non aliter of-
 fendit, ac si alterum existentem in
 ipsamet Ecclesia enecasset: neque se-
 cundo, quia delictum verè patratum
 fuit in Ecclesia, licet alibi inchoatum:
 nisi occisor in alterutro casu lassissi-
 tus id fecerit cum moderamine incul-
 patæ tutelæ. secus est, de mandante
 homicidium vel mutilationem: quo-
 niā Gregorius XIV. non loquitur
 demandato; sed de ipsomet actu ho-
 micidii, vel mutilationis. Scio, hanc
 Gregorii

Gregorii XIV. Constitutionem trahit nonnullis ad alia quæcunque delicta in Ecclesia, vel cœmeterio commissa: sed in pœnis & odiosis extensio à casu ad casum, ob paritatem, idem titatem, vel ipsam quoque majoritatem (ut ita loquar) rationis, privatis Doctoribus permitti non debet, nisi aliter constet expressè de mente Legislatoris, qui, tametsi justè, verisimiliter adhuc justius in aliis casibus, etiam gravioribus, idem constitueret potuerit, de facto tamen id nequam constituit, casusque denegandi confugii ad crimina duntaxat huic suæ Bullæ inserta extendit, quorum Rei nullibi jus Alyli participant, adeo ut, qui non est tutus in una Ecclesia, nec in alia quaunque securum refugii locum nanciscatur. Ubi tam quoad aliorum gravium criminum in Ecclesiis vel cœmeteriis commissari reos, advertendū est, ratione loci delicti tales ab Ecclesiastico Judice posse puniri, vel impetrari à S. Sedis

App

Apostolica, si crimen ibi commis-
sum enorme sit, ut delinquenti
gratiam immunitatis penitus adi-
mat, eumque Judici seculari pu-
niendum remittat: qui si, vel
alius quisque confuga, secum ar-
ma ad locum Asyli detulerit, ea per
Judicem Ecclesiasticum ibi sunt au-
ferenda: idque in talium remissione
plerumque attenditur, ut prius mo-
deratio pœnæ ordinariæ obtineatur,
quod in gratiam S. Sedis Apostolicæ,
& in honorem Ecclesiæ à Judicibus
laicis denegari, durumvè putari non
debet, cùm etiam de jure civili L. Ab-
olitio 8. ff. ad SC. Turpitudinibus diem insi-
gnem, aut publicam gratulationem,
factæ fuerint abolitiones Imperiales,
ut Constantinus Mag. ob natum sibi
Crispum filium fecit, ipsisque Judæis
Matth. 27. v. 15 à Præside Romano
in solemnitate Paschali dimissio unius
vinciti, quem voluissent, concessa; &
ad placandum Numen Divinum à
Romanis, teste Livio *decad. I. lib. 5.*

vin-

vincula subinde captivis adempta
sicque severissimi alias Judices, ob
motivum cultus Divini, aut publica
lætitiae, juxta phrasim Taciti in *A-*
gric. non pœnâ semper, sed sæpius
pœnitentiâ contenti fuerunt.

161. Immunitatis beneficio insu-
per destituitur, qui proditorie proxi-
mum suum occiderit. id est, omnino
incautum, nihil tale cogitantem, b-
eet infidelem, Judæum, hæreticum,
ad quem præceptum de diligendo
proximo *Mar. 12. v. 31.* non minus
quam ad alium quemcunque fidelem
extenditur, teste Lactantio *L. 6. de*
Divin. instit. c. 10 ideoque S. Aug-
ustinus epist. 42. ipsos quoque Medau-
renses idololatras titulo *fratrum*, ve-
lut unius naturæ partu effusos, com-
pellavit. *Ubi jus commune C. siquid*
i. xx de homicid. immunitatem deno-
gans ei, qui per industriam occidens
proximum suum, & per insidias,
Gregorio XIV. in tantum corrigitum
vel declaratur, ut nec deliberatio, ne-

GT
+ Z

355

insidiæ ad immunitatis amissionem
sufficient, nisi occisor fuerit *proditor*,
qui vel sub colore societatis ac ami-
citiæ, vel nullâ saltem inimicitia, aut
rixâ præcedente, per industram in-
fidiosam actu consummato occide-
rit proximum, verè juxta Gomez
Tom. 3. variar. resolut. c. 3. dicendum
tunc *proditum*, cui defensio natura-
lis ex eo tollitur, quod sibi præcavere
non possit, secùs ac ille, qui rixas aut
inimicitiam cum altero fovet, liset
etiam cum Patre, aut germano. Qua-
propter meritò impia mater, quæ fi-
lium infantem, aut fœtum anima-
tum, et si talis dolum cognoscere ac
præcavere tunc nondum possit, haud
veretur è medio tollere, sicut & qui
homicidium proximi, non inimici,
veneno committit, à beneficio im-
munitatis excluditur apud Barbosara
in *Collectan. Bullar. V.* immunitas,
qui pro utroque casu S. Congrega-
tionem Concilii 3. Decemb. 1632. al-
legat: dummodo, ut dixi, nulla præ-
cavendi

caevendi causa præcesserit, quâ sup-
positâ, homicidium, licet à tergo,
vel quibuscumque technis ab inimico
patratum, quamdiu interemptus,
dum vixerat, infrendæ sibi mortis
periculum prævidere potuit, ac pra-
cavere debuit, ab ipso Clemente VIII
de voto Cardinalium Burghesi &
Plartæ, in illa Panormitanæ immuni-
tatis Ecclesie, in qua Farinacius
immunit. c. 9. n. 143. se consuluisse
statur, ex doctrina Bartoli ad L. n.
spiciendum, 9. §. delinquunt, ff. n.
pœnis, proditoriis accensitum non
non fuit, ut magis constat ex ejus-
dem Pontificis Brevi, 6. Febr. 1597. ad
Archiepiscopum Panormitanum da-
to: cuius verba adeò clara cùm qui-
dam aliter interpretari conatus fuil-
set, reposuit Farinacius: Ponifio
mentem, qualis fuerit, ego, qui pra-
sens ore tenus illum informavi, & ore
proprio respondentem audiri, melius
percepi, quam qui absens erat, divi-
nat. Durius est, quod alicubi, juxta
dec.

GI
†

decisionem Curia cuiusdam Archiepiscopalis apud Rictium p. 1. decis. 168 nu. 2 occidens inimicum reconciliatum, ex eo non censeatur proditor, adeoque immunitatis beneficio destitutus, quod reconciliatus aequipolleat inimico, non ablata scilicet per conciliationem, odii radice, firmiter nimis, juxta corruptæ naturæ per veritatem, in corde, infixæ. Verum postquam Farinacius L. 2. Consil. in addit. ad Cons. 168 lit. D. testatur, discussio de ordine sanctissimi, articulo in sacra consulta instante Card. Episcopo Cremonensi: eidem de jussu S. Consultæ per se ipsum fuisse rescriptum: quod occidens inimicum reconciliatum, cum quo pacem fecerat, committat homicidium proditorum, ut etiam in terminis Bullæ Gregorianæ non debeat gaudere immunitate. Ego, cum Card. Tuscho lit. P. Concl. 172. n. 8. & tit. R. concl. 54. nu. 6. talem homicidiam indubie pro Proditore habendum existimo, nisi nova inimicitia

citiæ causa supervenerit , cùm int̄ Christianos , extinctâ per initam pacem inimiciâ , sine præjudicio charitatis nullus ultrâ sit locus suspicioni de malo , quò respexit S. Consulta pud Sperellum *To. 2. decis. 185. num. 41.* A. Chr. 1662. declarans, quòd attentâ novâ causâ post pacem suboratâ , sicque cessante fractione pacis tametsi Reus à tergo inimicum suum non præcaventem occiderit , Proditor tamen verè dici non posset tametsi vulgus eum , qui à tergo va ex insidiis , verrâtherijch : und scelus mischer weifß , inimicum occidit , Pruditorem appellet.

162. Privantur eodem Privilegio *Reicriminis assassinii* , qui non solum aliquid consequendi , vel comprehendendi alteri moti ; sed per conventionem mutuam , pecuniâ vel aliâ re estimabili pretio , aut ejus proniissione homines incertos occidunt , vel occidi faciunt: quod Lezan *V. immun. n. 5.* ad eos quoque extendit , qui scelus

hoc,
atten
Bann
occisi
sione
Amb
quan
xim
C. Pr
tilim
16
mun
super
non
sition
6. sup
Greg
do ci
Eccle
dium
minis
ut à f
nent
dem
verò
hos

hoc, quamvis homicidio non secuto, attentant, quia etiam isti, vigore Bannimentorum Urbis C. 19. animo occidendi concurrente cum percusione, *Assasini* vocantur: vultque Ambrosinus de immunit. c. 7. n. 12. quamvis infidelis verè sit etiam proximus noster, in hoc crimine tamen C. Pro humani i. de homicid. in 6. fieri limitationem ad fidelem occisum.

163. Destituuntur quoque immunitatis effectū Rei criminis heresis: super quo licet hodie Judices Laici non possint cognoscere C. ut inquisitionis, 18. § prohibemus, de hæret. in 6. superflua tamen videri non debet Gregoriana Constitutio in excipiendo crimen hæresis ab immunitate Ecclesiæ quia potestas laica in subsidium Ecclesiasticæ, Reum dicti criminis à loco sacro extrahere potest, ut à foro Ecclesiastico judicetur: monente idcirco Gregorio XIV. in eadem constitutione sua: *de crimine verò hæresis cognitio ad forum Ecclesiasti-*

fasticū tota perireat , neque in ea Cū
ria secularis se quo quo modo intromit-
tat : quod nimur ex Divinis solum
modo literis , Conciliis , & SS. Patri-
bus , sive ex verbo Dei scripto , & tra-
dito , est dijudicandum : non eni-
stentibus quoad hoc crimen aliis La-
icorum Principum partibus , quām
ut compresso hæreticorum furor
pacem Ecclesiæ tueantur , relictis
piscopis munere iis per Christum
commisso , ut auctoritate sacrâ cog-
noscant de hæresi , pœnasque debitas
irrogent , quas Princeps secularibus
pœnis in obsequium Ecclesiæ , & hæ-
reticorum exterminium latis non
prohibetur intendere , exilio scilicet
relegatione , veletiam ultimo supple-
cio , postquam semel ab Ecclesia pri-
verè hæreticis habiti , atque damna-
ti sunt , ac judici laico per legitimam
requisitionem & extraditionem com-
missi : è cuius manibus aut vinculis
labentes , quoad ipsum crimen ha-
resis minimè fruuntur hâc immuni-
tate locali .

GT
† Z

164. Denique Rei criminis lœsa Majestatis in personam ipsiusmet Principis, exercendo actionem aliquam, & influxum positivum in damnum ac offensam personæ Principis, eam hostiliter inseguendo, percutiendo, vulnerando, occidendo, adversus eandem conjurando, machinando, capturæ cooperando, consulendo, favorem præstando &c. licet effectus non sit secutus. Et hic nomine *Principis* venit, qui supremam habet jurisdictionem, ac nemini subjectus est, ut S. Pontifex, Augustissimus Imperator, Reges, Principesⁱ iura suprematûs obtinentes, quibus subditus sit offendens ratione domicilii vel originis, Clem. *Pastoralis* 2. de sentent. & re judic. non item Regina, Regis aut Principis filii: quamvis & horum offensa in primo lœsa Majestatis capite contineatur: quia Gregorius XIV. non nisi Reos lœsa Majestatis in personam ipsiusmet Principis excipit, ut clara Bullæ verba testantur,

Q

gau.

gaudentibus adhuc proinde immunitate locali iis, qui Majestatem Principis aliter lèdunt, offendâ non redundant in personam Principis; sed in ejus statum seu dignitatem.

165. Errant autem ij Laicorum ministri, qui apud Ambrosinum de immunit. c. 14. n. 3. putant, etiam post hanc Constitutionem Gregorianam non denegari jus Asyli aliorum, quam exceptorum, criminum Reis, sicuti consuetudine ita receptum sit, utpotè cui non derogârit Gregorius XIV. sed Bullis duntaxat B Pii V. & Sixti V. cæterisque indultis ac privilegiis per Romanos Pontifices concessis Principibus Laicis circa Conflagarum capturas: quibus proinde hæc Bulla nequaquam resistat, nisi dictis Bullis & privilegiis innitantur. Errant, inquam, cum dictus Pontifex materiam immunitatis Ecclesiæ ad unam tantum ubique formam reduxerit, postque factam de privilegiis mentionem, nn. 9. censuras

comm

contra hujus immunitatis violatores
 latas ipso facto etiam ad illos exten-
 derit, qui premissorum, aut alio quo-
 vis praetextu, quicquam præter aut
 contra hujus constitutionis tenorem
 præsumperint attentare. Et certè
 siquo in casu Gregorius XIV. jus
 commune, vel consuetudinem, aut
 quocunque privilegium illibatum
 manere voluit, ut quando de Cleri-
 cis, Monachis, Ordinibus militaribus,
 criminis hæresis &c. loquitur, id lu-
 culenter expressit: salvumque proin-
 de manet Confugii jus quorumcum-
 que criminū non exceptorū reis, qui
 ab Episcopis jure suo privari, rejici-
 que, vel expelli (secluso S. Sedis Ro-
 manæ mandato) non possunt, dum-
 modo decenter se gerant, quietem
 non turbent, nec disciplinam insi-
 ciant, neque ex postfacto, non jam
 ad refugium, sed ad receptionem
 perpetuam loco sacro abutantur. Nec
 obstat Novella 27. c. 5. & 7. Confugii
 tutelam a Justiniano Imperatore ho-

micidis,

Q 2

micidis, adulteris, atque Virginum
 raptoribus negatam, & Triboniano
 Imperialis Palatii sui Quæstori injun-
 ctum fuisse, ut ejusmodi delinquentes
 inde extraheret, ac supplicium iis in-
 ferret. Primo namque, adevitandam
 legum correctionem, de sola Urbe
 CPana, quam Leo Imperator jam
 antè L. præsentis. princ. C. de his, qui
 ad Eccles. confug. veluti Regiam Ur-
 bem & sedem exceperat, intelligi po-
 test: quamvis nec illud hodie obti-
 neat, postquam nec in ipsa quoque
 S. Pontificis Sede Romana, nisi de
 speciali ejus facultate ore tenus quan-
 doque concedi solita, justitiæ Mini-
 stris quenquam ex Ecclesiis abducere
 licet. Deinde invaliditatem ejusmodi
 Constitutionum, ex quo semel ab
 Imperatoribus immunitas locis sa-
 cris absolute concessa fuit, convin-
 cit tum Innocentii III. C. inter alia 6. X
 de immunit. Eccl. tum Gregorii XIV.
 per hanc Bullam certa solummodo
 delicta excipientium irrefragabilis
 autho-

GT
+ 2

305

authoritas, cui in re ad Dei & Ecclesiarum honorem pertinente omnino hodie standum; sique contrarium aliqui etiamnum prætendi contingat, ut de variis Europæ locis non nulli testantur, aliquibus forsan in prædicta Justiniani Novella fundatum ponentibus, considerandum est, an id legitimè fiat, & quantum amittendæ Dei gratiæ æternæque salutis periculum ij subeant qui, ad aucupandam Principum gratiam, hos talibus facile annuentes (juxta illud Juvenalis *Satyr.* 4.

----- nihil est, quod credere de se non possit, cum laudatur, Diis aqua potestas)

falsâ persuasione illaqueant.

166. Cujusmodi quid accidisse Justiniano Imperatori non miror, cum ad leges condendas præfati Triboniani Jurisperiti avidi, ac Ethnici, nec non Joannis Patricii crudelis, perfidi, & mille vitiis obnoxii, ac aliorum cauteriatæ conscientiæ hominū

Q 3

obse-

obsequio usus fuerit : quorum prior,
 ut Imperatori metum de alterius vita
 pœnis (unico Principum fræno) adi-
 meret, referente Hesychio , ubi de
Philosophis scribit, ei certam sui as-
 sumptionem ad cœlum , & præsen-
 tem corporis sui adhuc in terra de-
 gentis immortalitatem persuadere
 conatus fuit , quod ut credibilis
 redderet, eundem ad asserendam ,
 cum Phantasiastis, Christi quoque in
 hac vita carnem incorruptibilem ,
 hancque hæresim universæ Ecclesiæ
 per Edictum proponendam induxit:
 relegato Amaseam in Pontum S. Ev-
 tychio CPano, tam impii & falsi dog-
 matis atque decreti contradicte :
 cùm priùs nimium favisset Acepha-
 lis, & teste Procopio *in anecd.* in
 Faustini & Arsenii hostium fidei, gra-
 tiā, diram alicubi Christianorum
 vexationem dissimulasset : Imò , si
 verba *Novel. 27. c. 5. non permittas*
privilegiis aliquibus uti nocentes, sed
illud solum eis in auxilium observa-
 bis,

bis, ut undique puri horum, que eis inferuntur, & innoxii videantur: & C.
 7. neque autem homicidis, neque adulteris, neque Virginum raptoribus delinquentibus terminorum custodies caustelam: sed etiam inde extrahes, & supplicium eis inferes. Non enim talia delinqüentiibus parcere competit, sed hoc patientibus, ut non talia a præsumptoribus patientur. Deinde templorum cautela non nocentibus, sed laesis datur a Lege: & non erit possibile utrumque tueri cautelâ sacrorum locorum, & lâdentem, & laesum &c. enucleatè perpendimus, Tribonianî suâ idem Imperator jus Asylis sacri (ut pote vi hujus Novellæ innocentibus duntaxat indultum) penitus sustulit: sed nec innocentibus pepercit ejus è finibus suis semel egressâ temeritas, dum S. Evrychium violenter ab Ecclesia per milites extrahi; & ipsummet Vigilium P. è templo S. Petri in Hornisda ejici jussit, missso illuc prætore cum multitudine satellitum armato-

Q 4

rum:

rum: quibus viis, & Diaconis ante
 Pontificem immaniter indè avulsi,
 Vigilius columnam altaris amplexus,
 & à commiserante populo demum
 defensus, acceptâ securitatis fide, ad
 assignatas hospitio suo ædes Placidia-
 nas rediit, atque post paucos dies
 Chalcedonem in S. Euphemiam tem-
 plum se recepit, ubi, viribus nonni-
 hil collectis, adversus Theodorum
 Cæsariensem in Cappadocia Archi-
 Episcopum, Jurium eversorem, &
 occultum hæreticum, excommunica-
 tionis atque depositionis; in Menam
 verò, & alios Episcopos parùm cor-
 datos, ac Imperatori nimium conni-
 ventes suspensionis sententiam conce-
 pit. Quorum insuper consensu, vel
 ignava dissimulatione, si demus, (ut
 aliqui volunt, & Joannes P. II. in-
 nuit) Leges de personis aut rebus sa-
 cris tractantes à Justiniano sancitas,
 prout in multam sæpe noctem eum
 cum sacerdotibus conversatum,
 hancque ab Artabane & conjuratis
 oppor-

GI
+ Z

opportunitissimam Imperatori trucidando occasionem existimatam fuisse narrat Procopius *L. 3. de bel. Goth.* hæc Episcoporum in re tam iniqua suffragatio nec Justinianum, ejusvè propugnatores, vel imitatores excusat; nec constitutionibus aut edictis Justinianæis, quatenus cum fide aut Jure sacro pugnantibus, valorem conciliat: & certè SS. Athanasio atque Joanni Chrysostomo nulla major lucta, quam cum Palatinis Sacerdotibus fuit, qui veluti mancipia quibusque Principum actionibus, tueris obstricta, consiliis, deductiōibus, indignis adulatiōibus, ac ipsiusmet non raro veritatis oppresione, illorum animos obdurārunt.

167. Multò minus argumentum desumi potest è tumultuariis quibusdam factis temerariæ plebis cæco subinde furoris impetu eò usque ruentis, ut, nullo sacri aut profani discrimine habito, in ausus ferales prorumpat: quale est illud relatum

Q 5

a

à S Gregorio Turonensi L.3. Hist. c.
 36. de Parthenio gentis Anicianæ ce-
 lebri prosapiâ fulgido, & Theodo-
 berto Regi unicè charo: qui cùm ob-
 tributa, vivente Rege, ab Austrasiis
 rigidè nimis exacta, magnum sibi a-
 pud summos æquè ac infimos odium
 conflâsset, post Theodoberti obitum
 à duobus Episcopis, datâ fide salutis,
 Treviros quidem clàm deductus, & in
 sacris ædibus intra arcam abstrusus;
 verùm à populo ejus confugii noti-
 tiā consecuto, effractis Templi fo-
 ribus, à latibulo violenter extractus,
 vinclisque post tergum manibus, in-
 ter mille improperia, ad columnam
 fœdâ luti sputorumque aspergine te-
 tram, imbre lapidum obrutus fuit:
 justo quidem Dei judicio, ob Papia-
 nillæ Conjugis infame parricidium,
 & insontis Ausonii trucidatio-
 nem; at non imitando ex-
 emplo.

DISSER.